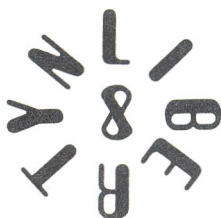

17,8

maatschappij kri ties blad voor j onge mensen !!!

4e jaargang nr. 8 - 1970
redactie- en administratie-adres: postbus 2332
utrecht
postgiro: 1382777, t.n.v. adm. Libertijn, utrecht.
abonnementsprijs: f 7,25 per jaar
losse nummers: f 1,—
advertentietarief op aanvraag of voor niks.

redactie en medewerkers
wim van duy!, betty gerritsen, lex hegt, gerard
mathôt, hans nieuwwland, hans nootenboom, gerrit
pelkman.

grafiese verzorging: aad hogendijk
druk: j & d v.d. horst - utrecht.

INHOUD:

REDAKTIONEEEL
LIBERTIJN EN DE MAATSCHAPPIJKRITIEK —
GERRIT
1%, 2%, 3% EN NOG MEER ONTWIKKELINGS-
HULP — GERARD MATHOT
THEE EN NOG WAT — GERARD MATHOT
VALSE PROFEET — HANS NIEUWLAND
AAN EEN TURK
EENS DROOMDE TRUDY
OVER „TRUT” EN „LUL” — GERRIT PELK-
MAN
ANONIEM
BERENGOEDE IDEEEN — COR VAN MAANEN
LINKS—HUMANIST—RECHTS — HANS NIEUW-
LAND
Gedichten her en der verspreid o.a. HERFST —
HANS NIEUWLAND
En dan nog het „OPEN JE KAMER PLAN”

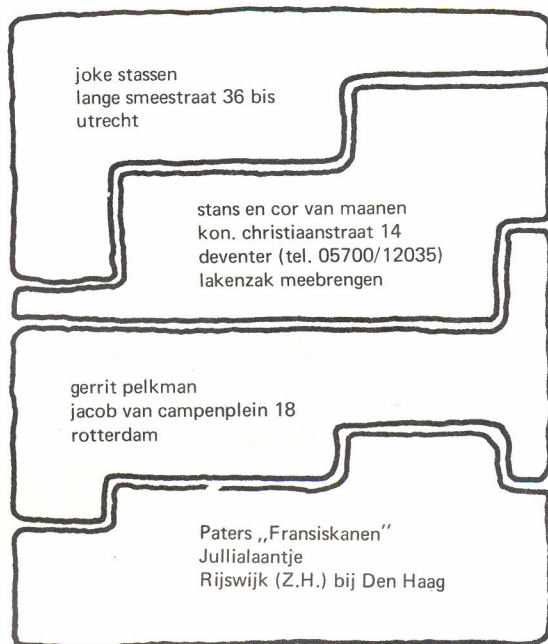
LIBERTYN'S

redaktioneel:

Zoals sommige oplettende lezers reeds hebben opgemerkt ontbreekt bij de medewerkers van Libertijn de naam van Els Peekel. Wel nu, Els heeft de redactie verlaten na een jaar erin zitting gehad te hebben (of was het nog langer?). Uiteraard willen wij Els bedanken voor haar vele werkzaamheden t.b.v. Libertijn verricht en ook voor de gastvrijheid, die wij op redactievergaderingen bij haar genoten.

In de vorige Libertijn werd gestart met bovenstaand plan, dat het toeven in een andere stad gemakkelijk en zo boeiend kan maken. Stuur s.v.p. even een kaartje als je bij iemand gaat overnachten of bel op.

OPEN KAMERS

doe ook maar mee

2 geef je adres op aan redactie Libertijn p/a
Betty Gerritsen, Schilperoordstraat 63 b -
Rotterdam-21.

BERENGOEDE

ideeen:

- Ik: Wat is een berengoed idee?
Beer: Een berengoed idee is een idee waarvan iedereen zegt: Dat is een berengoed idee!
Ik: Zijn er veel beren met berengoeide ideeën?
Beer: Bij ons beren is het aantal beren met berengoeide ideeën heel groot. Er wordt veel over gepraat.
Ik: Tsjonge, dat zal wel een berensoepele samenleving zijn waarin jullie beren leven.
Beer: Uh, uh.
Ik: Niet dan?
Beer: Nou, eerlijk gezegd leven wij beren in een samenleving waarin wij veel moeten ontberen.
Ik: Hoe kan dat dan?
Beer: Wij beren praten wel veel over onze berengoeide ideeën maar als we ons hol uitgaan en in het volle daglicht komen dan zijn we bijna alles weer vergeten.
Ik: Heeft dan niemand de leiding?
Beer: Jawel wij hebben onze Grote Beer, als het donker is kun je hem in de verte zien flonkeren. Eens zal hij zich bij ons voegen en dan kiezen wij hem tot voorzitter. Dan zullen alle beren weer op hun pootjes terechtkomen!

Cor van Maanen

ANTWOORDKAART

machtiging nr. 2181

utrecht

gedachten

van hans n.

mijn gedachten zouden moeten staan
op het publicatieboord van mijn hart
mijn gedachten zouden moeten spelen
met duizenden gedichten
mijn hart zou moeten spreken
mijn hart zou moeten zingen
mijn hart zou mijn gedachten uit moeten dichten
maar hier
hier in deze omgeving kan mijn hart geen adem halen
hoewel ik mij probeer op te sluiten
hoewel ik eenling probeer te zijn
in de woestijn van dit leven
steeds dringt de werkelijkheid zich aan mij op

en toch:
ik blijf vechten met het leger van mijn hart
mijn hart zal dapper vechten
zij zal de uiteindelijke overwinnaar zijn

voor de niet_abonnee:
vul in
knip uit
en ... stuur weg !!

okee, ik abonneer mij op libertyn'71
en ontvang de verdere nummers
van '70 gratis !!

naam: _____
adres: _____
woonplaats: _____

aan een TURK:

(Twee kanten van een behangerstafel)

1. Zo laten wij onze gasten wonen.

Machines zetten we in het vet/mensen in het vuil.

Ziehier de roemruchte Nederlandse traditie van gastvrijheid.

Schurft in de Frederikstraat/De GG & GD zegt, dat er geen gevaar is voor de volksgezondheid.

Wilt U rijk worden? Begin een pension voor gastarbeiders. Driehonderd gulden per week voor een huisje onder de huurgrens.

Eerste gebod voor de gastarbeider: Ge zult niet schreeuwen als ge uitgezogen wordt. Art. 12 van de vreemdelingenwet staat er garant voor.

2. Meneer, ze willen toch zelf zo wonen. Dat vinden ze gezellig.

Flauwe kul, ze hebben het nog nooit zo goed gehad. Waar ze vandaan komen, leven ze veel rotter.

In Vlaardingen zaten er een paar, die hadden dan een net huisje. En daar hadden ze een geit in de keuken.

Laten we eerst maar eens zorgen, dat onze eigen mensen onder dak komen. Dan kunnen we wel eens aan hun gaan denken.

Ik heb ze toch niet laten komen? ! Laten de kapitalisten maar voor ze zorgen.

Als ze het hier zo rot hebben, waarom komen ze dan? Laat ze dan weg blijven.

Ze kunnen niet met hun handen van de Nederlandse meisjes afblijven. Dat heb ik zelf ook meegeemaakt. Laatst zat er eentje tegenover me in de Metro, nou en die reed helemaal mee tot het eindpunt, waar ik er uit moest.

LIBERTIJN EN DE MAATSCHAPPIJ- KRITIEK

Een denkende lezer van Libertijn kan onder meer twee indrukken krijgen van de redakteurs van het blad: De ene — Een aantal verontruste lui. Mensen, die het niet eens zijn met een samenleving, waarin veel feitelijk onrecht de tegenpool is van een ideologie vol rechtvaardigheid; mensen, die overal beklanning zien, terwijl de wereld „Vrijheid” in haar vaandel schrijft; mensen, die vrezen, dat de ontwikkelingen die zij om zich heen zien voltrekken — vernietiging van mens en cultuur van henzelf. Een redakteur van Libertijn is dan iemand, die schrijft met pervers cynisme, droeve ironie, of fatalistische melancholie, uit verontwaardiging. Of schaterlachend van woeden-de angst.

Volgens de andere indruk is de redactie van Libertijn een club, die meedoet met de mode van Maatschappij krities zijn.

In hoeverre het één of het andere juist is, dat is natuurlijk niet zomaar te bepalen. Dat kun je niet eens goed voor jezelf, laat staan voor een ander.

Feit is in elk geval: Libertijn is op de maatschappij-kritische toer. „Bewustwording” en „mentaliteits-verandering” bij haar lezers zijn de onuitgesproken idealen waarvoor zij haar (beperkte) middelen inzet.

Libertijn is maatschappij-kritisch. Dat wil zeggen, dat haar redactie (want voor de rest schrijft er praktisch niemand — 17-jarige Trudie is in dit nummer een goede uitzondering), dat haar redactie aangeeft, waar het volgens haar in de maatschappij scheef zit, en waar het spaak loopt. En dat al of niet gedocumenteerd, al of niet met vertoon van emoties, en al of niet „grappig” (het laatste komt bij mij doorgaans als „cynisch” over).

Maatschappij-krities, ja. Maar werkt deze vorm van maatschappij-kritiek ook de nagestreefde „bewustwording” in de hand? Ik vrees van niet. Weet je, maatschappij-kritiek is zo vrijblijvend; wie de maatschappij bekritiseert, die bekritiseert alles en iedereen, behalve „mij”. „De maatschappij” is makkelijk te zien als iets wat buiten de individu staat: een bovenpersoonlijke macht. En als zodanig is die maatschappij een goede zondebok.

Maar je zou een bok schieten, als je dacht, dat je deze bok de woestijn in kon jagen. Toch vergeet iemand die maatschappij-kritiek hoort, maar al te gauw, dat hij zelf ook een deeltje van het bekritiseerde geheel is, en dat hij zijn bijdrage levert aan het in stand houden daarvan.

Al eerder schreef ik, hoe ontvangen informatie gemakkelijk in een hokje gestopt wordt, met het opschrift „eigenlijk zou . . .”. Welnu, veel maatschappij-kritische informatie komt in een hokje met het opschrift: „Ze moesten . . .”, met de ondertitel: „Maar ja, je kunt er toch niets tegen doen”¹⁾. En die ondertitel verzekert een nog veel sterkere isolering van de informatie, die in het hokje zit.

Naast maatschappij-kritisch zou Libertijn daarom meer mens-kritisch moeten worden. Daarmee bedoel ik niet „de lezers moeten meer en meer op hun donder hebben”, dan zouden die lezers alleen maar

hun abonnement opzeggen — een paar masochisten daargelaten. En ze zouden gelijk hebben. Ik bedoel eigenlijk, dat die lezers op allerlei manieren uitgenodigd zouden moeten worden, afstand te nemen: allereerst van zichzelf en van hun eigen denken en doen; hun eigen bestaan te gaan beseffen; en zich de onzekerheden en spanningen die zij zo zorgvuldig voor zichzelf verborgen houden bewust te maken. Voor mij is dat ook bewustwording. Een dieper besef van verantwoordelijkheid en van maatschappelijke (wan)-toestanden is daar een logisch uitvloeisel van — zo niet een onverbreekelijk onderdeel.

Zouden we deze totale zelf-bewustwording kunnen bereiken, dan zouden de lezers ook veel meer gaan schrijven, want dan zouden ze meer te vertellen hebben.

Wie de oude exemplaren van Libertijn bewaard heeft, die zou van mijn hand bijvoorbeeld stukjes als „Kontakt”, „Dolle Mina I en II”, en „Bewustwording”, kunnen zien als stukjes, die een mens-kritisch effect kunnen hebben (het effect kunnen hebben; de bedoeling, om te beïnvloeden overheerste meestal niet, bij het schrijven ervan, en was soms helemaal afwezig). De nieuwe redakteur, Hans Nieuwland, lijkt dezelfde kant op te gaan. Het werk, dat ik van hem gezien heb, heeft hetzelfde introspectieve karakter dat de lezer de kans geeft, zijn eigen innerlijk op het geschrift te projekteren.

Met andere woorden. Libertijn kan nog beter, maar er zijn goede perspectieven. Libertijn wordt steeds beter.

Gerrit

VUILNIS:

(Iemand van de redactie van Libertijn vond bij toeval tussen een stapel oude kranten bij een vuilnisbak dit anonieme en onvoltooide verhaal).

Stel, dat er miljarden jaren geleden, op een onpeilbare plaats in het heelal eens een gaswolk losraakte van een pas geboren ster. Uitgestoten door het geweld van de structuurloze, gasvormige materie. In de temperatuurloosheid van het heelal zou de gaswolk condenseren en stollen tot een meteor. Een meteor, die met grote snelheid door de ruimte vliegt. De zwaartekracht van de hemellichamen zouden de snelheid van de meteor wel één of meer malen gevangen door een zon, die hem meenam op zijn tocht door de ruimte: een steen cirkelend om zijn gloeiende, gasvormige cipier.

Totdat de meteor toch ontsnapte. Waarom? Misschien omdat de zon ontplofte en de satelliet wegblies. Misschien, omdat de snelheid van de meteor toch te groot was, en zijn baan om de zon daardoor steeds ruimer werd. Zodat de zon uiteindelijk zijn vat op de meteor verloor, en de laatste wegschoot, in de richting die aangegeven wordt door de raaklijn aan zijn voormalige baan, in het punt van vertrek. Stel, dat die meteor, na zijn schier eindeloze tocht, de dampkring van de aarde binnen drong, en op mijn hoofd terecht kwam, terwijl ik dit zit te sc

LINKS ↔ HUMANIST ↔ RECHTS

Er wordt de laatste tijd nogal flink gekat op de zich z.g. humanist noemende jongeren. Men zegt: Het zijn allemaal linkse langharige werkschuwen. Op de humanistische jongeren sociëteiten vindt men alleen maar linkse literatuur er zijn alleen maar linkse discussie onderwerpen met linkse sprekers. Het lijfblad van de humanistische jongeren staat vol linkse artikelen. Laat die linkse anarchistische dwergen oprotten naar de SJ of zo, dan kunnen ze daar lekker maatschappij kritisch zitten zijn en lekker agenten peuken in het gelaat drukken en huizen van ouden van dagen kraken. Als je rechts bent heb je geen moer meer te vertellen. Je ziet tegenwoordig alleen nog maar figuren met sikken en truien aan, je ziet helemaal geen nette rechtse mensen meer in van die mooie blauwe pakken en grijze stropdassen met een mooie zilveren c.q. gouden dasspeld. Wat is dat nu in Erasmus naam, humanisten zijn toch nette mensen. Het H.V. wordt geïndoctrineerd door Moskauw en zijn trawanten. Wat is dat nou toch? Ik ben humanist, geen socialist! ! !

Acht jullie lieve rechtse mensen (humanisten). De rode humanist bedoelt het zo kwaad niet hoor. Kijk, nou ga ik er toevallig van uit dat een humanist automatisch links is, of liever socialist. Dat zal ik je eens proberen uit te leggen. Een humanist leeft natuurlijk niet voor zich zelf, maar hij wil tezamen met zijn medemensen een menswaardige maatschappij opbouwen. Een menswaardige maatschappij is natuurlijk een wat vage term, maar ik bedoel er mee dat er voor iedereen b.v. een woonruimte moet zijn, (daar bedoel ik dan niet mee de een of andere huurkamer, waar, als je er met je meisje zit, om de haverklap een moderlijke hospita binnen komt en vraagt of je nog koffie wilt.). Je moet ook niet denken: Nou, ik heb een huis wat kan mij die duizenden gezinnen bomen die dat niet hebben! Het is volgens mij ook niet zo humanistisch een opleiding te volgen om een ander menselijk wezen zo snel mogelijk af te maken. Een goed humanist weigert zijn medewerking aan iedere vorm van geweld. Ieder mens moet de zelfde kansen hebben om iets te bereiken. Maar dan niet op de manier van: Ik ben sterker dan jij zielig voor jou zwakkeling. Het recht van de sterkste is een vrij onhumanistische gedachte, daar moeten we nu maar eens van af. Maar je moet ook proberen dit alles te bereiken en niet tevreden zijn als je er zelf al bent. Wees tezamen met je medemens humanist, misschien bereik je dan nog eens iets. Bij ons thuis in de gang hangt een schoteltje met een oranje randje daarop staat te lezen: Doen kunnen we alles maar dan ook allen tezamen. Dit klinkt wel aardig humanistisch vind ik. Ik vind deze gedachten nog al wat links, rechtse denkbelden zijn toch een ietwat anders vind ik. Vandaar mijn stelling dat een zich humanist noemend individu een rode rakker is.

Waarschijnlijk ben je het helemaal niet met me eens en vind je dat ik een aardig end in de ruimte zit te zwammen. Misschien pak je nu het blaadje dat je zit te lezen tussen duim en wijsvinger brengt eerder genoemde lichaamsdelen van elkaar zodat het blaadje scheurd en gooi je het in de prullenbak. Je laat het hier bij en je blijft mij een oude hoer vinden. Dat van die oude hoer kan me niks schelen, maar wat ik

wel jammer vind is dat er nooit eens iemand uit het rechtse kamp bereid is iets over zijn ideeën in liber-tijn te schrijven, dat kan n.l. weet je. Ik vind die zwijgende meerderheid van die zielige mensen, je hoort ze nooit eens. Het kan natuurlijk zijn omdat rechtse mensen niet kunnen schrijven, maar dat lijkt me onmogelijk want het socialisme heeft er voor gezorgd dat ook het proletariaat zijn scholen kreeg.

Ik weet niet of rechtse mensen alleen reageren als ze pas echt kwaad worden, misschien moet ik van af deze plaats rechtse mensen gaan beledigen maar daar voel ik niks voor er zijn al genoeg rechtse mensen die elkaar beledigen, bovendien zijn linkse mensen erg lief.

Uw antwoord tegemoetziende hoogachtend:
HANS NIEUWLAND

eens droomde

zij, dat ze niet tot die menselijke machine behoorde die op aarde gebouwd is. (Een machine zoals een klok, met zwarte, witte, rode, gele, joodse, katholieke, humanistische radertjes; radertjes die elkaar willen tonen, dat ze meer zijn, maar die in principe precies eender zijn; radertjes die elkaar met scherpe tandjes bijten, terwijl ze toch niet zonder elkaar kunnen).

Ze droomde, dat ze alleen was in een grote tuin, met alle bloemen, bomen, vogels, vissen van de hele wereld. Met een huis waarin niets anders stond dan een schilderspalet, alle soorten verf en kwasten en linnen doeken. En om die tuin met dat huis een muur, zo groot, dat niemand er overheen kon, al ging hij op de hoogste toren staan. Er was alleen een klein smal deurtje: het enigste contact met de machine. Dat deurtje ging dan ook nooit open. In dat deurtje zat een brievenbus. Niet voor de post, want niemand kende haar, maar ze gooide er haar schilderijen door.

Op een dag — ze zal een jaar of 30 geweest zijn; zij wist het niet, want ze hield de tijd niet bij — vond een kunstenaar haar schilderij. Hij vond het formidabel! (Want hij was een Frans radertje) en hij moest en zou haar spreken. Hij vond de muur en huurde iemand om er overheen te klimmen.

De huurling was op de helft toen hij uitgleed en op slag dood viel.

De kranten over de hele machinale wereld schreven erover. Iedereen was geschokt.

Maar na de schok dronken ze een borrel en gingen slapen. En de volgende dag draaide alles gewoon weer door. Want de klok draait ook door, en tijd is geld, zeggen alle radertjes altijd.

Toen werd ze wakker, want de radertjes in haar wekker hadden die nacht ook doorgedraaid.

OVER

"TRUT" ~ EN ~ "LUL"

Je zult waarschijnlijk wel weten wat de meest gangbare betekenissen zijn van de woorden „lul.. en „trut“. En als je die niet kent, dan ben je maar een „zak“, dan wel een „meut“. „Lul“ staat omschreven in Van Dale, „trut“ niet.

De cultuur van een samenleving is vol tegenstellingen en paradoxen. Dat uit zich soms prachtig in de taal. De bovengenoemde schuttingwoorden zijn er een voorbeeld van.

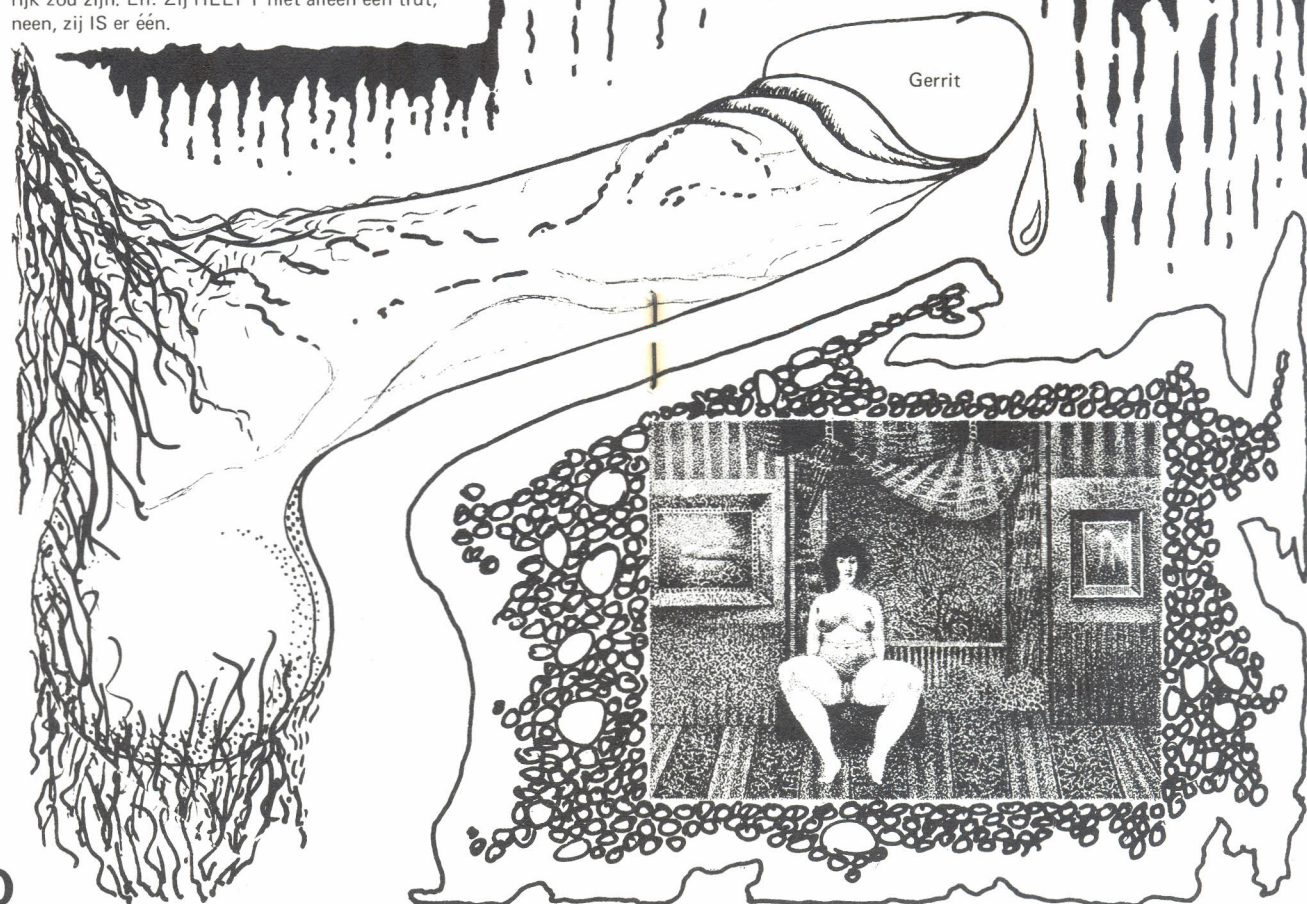
„lul“ wordt gezegd tegen iemand, die zich voordoet als een slappeling, een sukkel, iemand die niet van zich af kan bijten; kortom, tegen iemand van het mannelijk geslacht, die niet aan de verwachtingen die doorgaans aan een man gesteld worden, voldoet. En „trut“ wordt gezegd tegen iemand, die stijf is, en iedere charme en vlotheid mist; kortom, tegen iemand van het vrouwelijk geslacht, die niet aan de verwachtingen die doorgaans aan een vrouw gesteld worden, voldoet.

Wat zien we nu? Een man, die zich niet als „man“ voordoet wordt getypeerd met . . . uitgerekend het mannelijk geslachtsorgaan. Niet alleen ermee getypeerd; nee, ermee geïdentificeerd. Hij HEEFT niet alleen een lul, nee, hij IS er één. Even goed: Een vrouw, die zich niet als „vrouw“ voordoet, wordt getypeerd met . . . uitgerekend dat lichaamsdeel, waarvan de zou verwachten, dat het b: haar niet belangrijk zou zijn. En: Zij HEEFT niet alleen een trut; neen, zij IS er één.

Een tweede ongerijmdheid: Iemand identificeren met zijn geslachtsorgaan, is een grove belediging. Zelfs de justitie erkent dat. Maar nu vraag ik de lezers: „Wie van jullie zou zijn geslacht willen missen?“ (Brieven onder nr. 10 van dit blad).

Het schijnt voor de meeste mensen vreselijk moeilijk, om het onlogische van deze gewoonte in te zien. Ter illustratie: De schrijver werd in dienst wel, in goedmoedige spot, betiteld met „Professor OGOL“, waarbij OGOL stond voor „Ontiechelijk Grote Ochtend Lul“. Hij weigerde echter, om dit als een belediging te aanvaarden, want, zoals hij wel repliceerde „Ik vind het een lekker ding, en ik zou het niet graag willen missen“. Bovendien bleek uit deze benaming, dat hem (terecht of ten onrechte — dat laat ik in het midden) een groot potentieel werd toegeschreven. En dat is ineens weer een compliment. Toch werden zijn argumenten slecht begrepen. In de reacties overheerste een teneur van „dat is flauw, waarom speel je nou ineens niet mee?“

Ik betwijfel in elk geval, of mijn houding mensen aan het denken gezet heeft.

HERFEST

Het bos waar in ik woon sterft nu langzaam.
Sommige bomen zijn al dood.

Andere leven nog.

Zij sterven in een prachtige pracht van kleuren.

Maar voor de bomen zijn het doods-kleuren.

Ik weet het en ik ben triest.

En langzaam zwerf ik door het bos,
wat de hele zomer mijn huis is geweest.

Langzaam schop ik de afgevallen bladeren voor mij uit.

Ik ben triest.

Maar toch.

Toch geniet ik van de prachtige doodsstrijd van het bos.

In de stad zijn de bomen ook aan 't sterven.
langzaam . . .

Het zijn oude bomen.

En het zijn de oude mensen die nu de stad bevolken.

Je kunt ze zien schuivelen door de straten.

Ook zij sterven.

Tezamen met de bomen

Hun kleuren zijn niet zo mooi,

maar zij glimlachen . . .

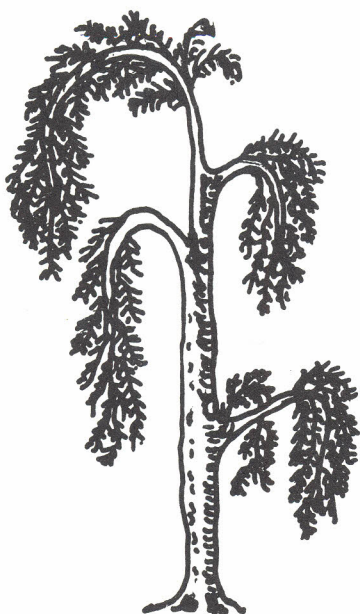
Glimlachen tegen wat herinneringen.

Als ook zij gestorven zijn zal het winter zijn.

Een barre eenzame winter.

En ik . . . ?

Ik

MIJN LAATSTE WOORDEN?

god, voordat ik sterven ga? wil ik toch nog even met je praten. kom nou eens hier naast me liggen god en kijk nou maar eens goed in het rond, zie je al die wezens daar . . . , zie je dat . . . ? kijk daar . . . kijk die wezens daar zijn dat nou mensen . . . ? weet je wel, die dingen die je eens gemaakt hebt.

MENSEN MENSEN! oh god waarom heb je ze nou gemaakt, wat wou je er nou eigenlijk mee? JIJ BENT TOCH ONZE VADER GOD? „onze vader die in de hemel zijt“ ik heb het mijn leven lang gebeden. onze vader die in de hemel zijt, onze vader? ach kom nou, jij een vader! nee, nee daar kan ik niet meer in geloven, daar kan ik gewoon weg niet meer in geloven want je hebt me belazerd, vader, gewoonweg belazerd.

ik, ik . . . eh ik had zoveel plannen god, oh zulke mooie plannen. ik was jong en ik wou leven, ik wou vrij zijn, onbezorgd, verliefd zijn, ik wou gewoonweg maar een beetje leven. een klein beetje leven, en net toen ik het had, toen ik dat kleine beetje leven zacht in mijn handen nam pikte je het van mij af . . . ken je wel grote vent! ik was maar een kind die trots zijn handen opende en het hele kleine beetje leven bekeek, wat hij zo juist gemaakt had. en dat heb jij mij afgenomen! ! !

waarom nou, lieve god! waarom nou? een vader hé een vader, ik snap er geen pest meer van. je slaat dat beetje leven uit mijn handen en jij stopt mij in een goor hol, waar alleen maar oorlog is, waarom doe je dat nou, ik heb toch geen kwaad gedaan door alleen maar te willen leven? ik leef en jij pikt het af, bah, wat een vader . . .

maar kom nou eens hier naast me liggen en spreek nou eens met me. probeer me nou eens uit te leggen, probeer me nou eens het mooie, het mooie van die gitzwarte die gitzwarte wezens daar te laten zien. want ik kan het niet meer zien, ik kan het niet meer. ik ga nu sterven zonder een leven achter te laten, dat iemand van mij ervan kan.

kom nou god, kom nou nog even bij mij liggen . . . laten we praten over vroeger. weet je nog dat ik een kind was en dat ik mijn eerste communie deed, een blauw matrozenpakje had ik aan. en gitzwarte lakschoenen. weet je nog god. ik noemde je toen nog onze lieve heertje ik was toen nog blij met je god. wat was dat een dolle tijd hè . . .

mijn zwarte lakschoentjes veranderen weer in modderige laarzen. mijn matrozenpakje is weer een bebloed uniform.

die wezens daar zijn dat nou mensen, ZIJN DAT MENSEN?

god laat het als je blijft verdwijnen, HET IS WAARDELOOS.

toch wil ik zo niet sterven god ik zou zo graag nog wat willen leven om het mooie ervan te ontdekken. er moet toch iets moois aanzijn? maar ik weet niet wat, ik weet het nu niet meer. vroeger wist ik het wel maar dat is lang geleden, heel lang geleden. dat was in een andere eeuw niet deze. in een andere eeuw. in een andere . . .

oh, ik wil niet sterven god . . .

maar dat beetje leven wat ik zo straks nog in mijn handen had . . . waar is dat nou? god waar zijn mijn handen. LAAT MIJ NIET STERVEN ZONDER HANDEN GOD, laat mij zo niet sterven. . . .

waar zijn mijn handen waar is mijn leven? . . .

begin juni 1967 oorlog in Israël

h.n.

thee en nog wat

een reactionair commentaar

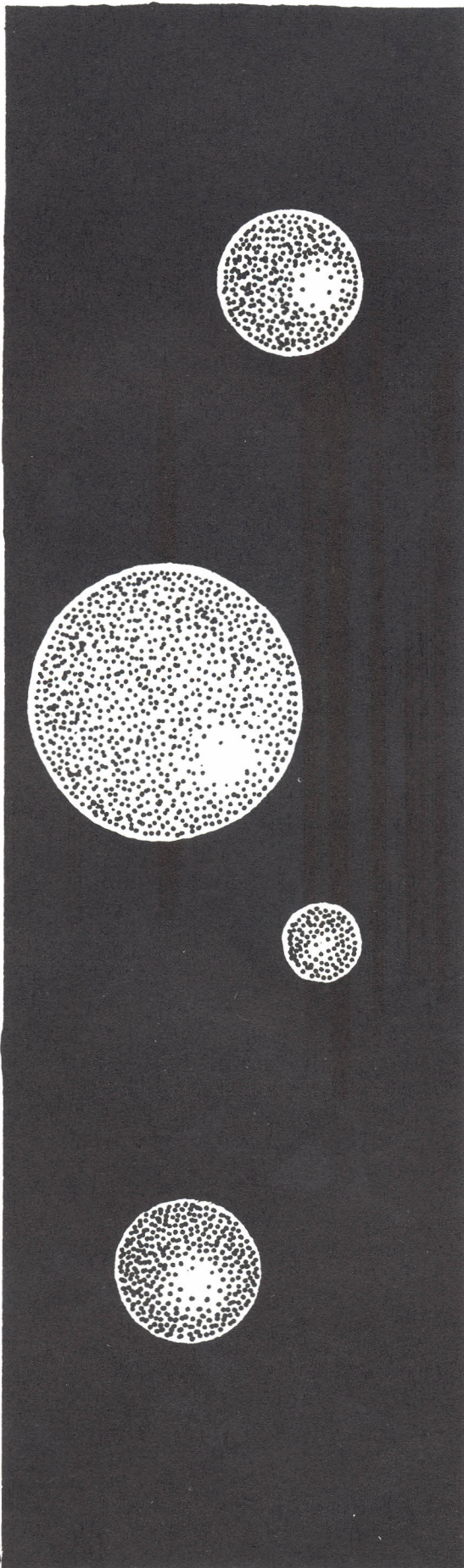
Langharig werkschuw tuig, denkt dat tegenwoordig alles geoorloofd is. De laatste mode van deze ongewassen jonge lieden, is het drinken van thee. De thee, die in onze klinieken een zo gunstige uitwerking heeft op onze zieke medeburgers, wordt misbruikt. De thee, die in verre oosterse landen wordt verbouwd, vindt via slinkse smokkelwegen, de weg naar ons land. Natuurlijk is deze thee niet voor onze lijdende medeburgers bestemd. Nee, ze wordt tegen huizenhoge prijzen aan onze jonge mensen te koop aangeboden, die er hunne zinnen mee opwekken. De bladeren worden gesneden, en in kokend water geweekt. Wanneer het water geheel bruin is geworden, en alle verderfelijke stoffen zijn opgelost, worden de bladsnippers er weer uitgehaald. Om de zinneprikkeling nog verder op te voeren, wordt er een kleine hoeveelheid suiker toegevoegd. De aldus verkregen thee wordt dan met ontblote mond, waarbij de personen van de verschillende sexen zich niet voor elkaar schamen, genuttigd. Dat deze thee-ceremonieën eindigen in ware orgiën van vleeselijk lustgenot, is natuurlijk het logische gevolg van dit zinnespel. Waar is toch de tijd gebleven, dat wij als jongeren genoeg hadden aan het drinken van koffie? Wat hebben wij geen heerlijke momenten gekend als wij, op vakantie met de jongemannenvereniging, na een lange inspannende boswandeling wat hasj of marihuana namen. Het was de tijd dat de jongeheren en joffers zich nog schaamden voor hunne monden. Wij in onze tijd, namen nog genoegen met ene eenvoudige geslachtsomgang, wanneer wij met een jongedochter naar het theater waren geweest. Tegenwoordig doet men alles maar. Nog niet gehuwde mensen geven elkaar tongkussen en . . . drinken thee! De degeneratie is onmiskenbaar. De kwalen waaraan ook de Griekse en Romeinse beschavingen ten onder zijn gegaan, bedreigen ons nu ook.

De overheid treedt veel te slap op. Natuurlijk weet ik wel dat er laatst nog in Amsterdam 21 kilo thee in beslag is genomen. Maar hoeveel ontglipt er aan het toezichtende oog van onze Politie Agenten? Wat doet de Overheid tegen de zgn. „doorkijksluier”? Niets! Ze laten het oogluikend toe! Gelukkig weten lagere overheden beter hoe het moet. Een verzoek om op bepaalde Texelse strandgedeelten, zonder mondbedekking te mogen zwemmen en zonnen, werd door de Raad ferm afgewezen. Ook in steden buiten de randstad, treedt de plaatselijke Politie vastberaden op. Theetransporten worden onderschept en theehuizen gesloten. Ook de HoogEdelGestrenge Heer Officier van Justitie te 's-Hertogenbosch trad krachtdadig, doch óók modern, op. Popfestival goed, maar geen thee!

Dat is wat anders dan het Kralingse bos. Daar liet de Overheid het theedrinken gewoon toe, en suggereerde dat het net zoiets was als koffiedrinken of hasj. Ja men had zelfs speciale theeteams ingesteld, om voorlichting te geven over het theegebruik. Deze mensen beweerden zelfs dat een kleine hoeveelheid theeïne per dag (2 of drie kopjes) in het geheel niet schadelijk is voor de gezondheid.

Gelukkig heb ik nog een „echte” huisarts, waar je van opaan kunt.

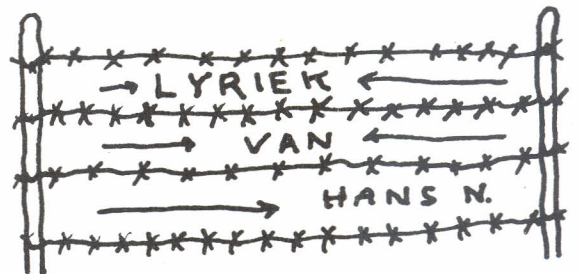
Het is er nog zo eentje die zijn roeping niet verloochent en de goede oude stellingen trouw blijft. Hij zegt dat elke hoeveelheid thee, hoe klein ook, funeste gevolgen heeft. Nu, met zo'n man kun je nog eens verstandig praten!

Ook over de mond heeft hij gezonde opvattingen. Hoewel hij nog nooit van Vertrand Russell had gehoord, (een onbedorven mens dus) verwerpt hij diens denkbeelden over het lichaam resoluut. De stelling van Russell, dat de schaamtegevoelens over de monddelen aangeleerd zijn, vindt hij onzin. Zijn antwoord was terecht, „Wat kan zo'n filosoof en grondlegger van de moderne wiskunde daar nu vanaf weten”.

Hoewel ik natuurlijk in hart en nieren democraat ben, zou ik het tóch beter vinden als de geschriften van die meneer Russell uit de verkoop zouden worden genomen. Deze dwaalfilosofen zetten de jongeren te veel in de verkeerde richting aan het denken. Ze zouden deze energie veel beter kunnen besteden aan het uitdenken van nieuwe auto's, kanonnen enz. „Dat zijn dingen waar je wat aan hebt”, zeg ik altijd maar. Ook dient de theehandel verboden te worden, ze jaagt het lichaam naar de afgrond. En wat doe je in een land zonder goede stevige werkkrachten? Hoe zouden wij ons kunnen verdedigen? Jongeren die onbeschaamd de mond durven tonen, dienen opgepakt te worden. Via de eenvoudige manier van het ter beschikking stellen aan de regering, kunnen we deze mensen van hun exhibitionistische neigingen genezen. Ook advertenties waarop scheermiddelen, tandpasta e.d. getoond worden, dienen verboden te worden. Ik zeg maar zo, „een gezonde geest in een gezond lichaam in een gezonde fabriek”.

Gerard Mathôt

ik zwierf langs het ijzeren hek van deze gevangenis
de afscheiding tussen vrij zijn en gevangen zijn
de afscheiding tussen zwart zijn en wit zijn
de afscheiding tussen haat en liefde

buiten het zwarte hek hoorde ik het voorjaar brommen
toen zag ik die bloem
in haar kelk sliep het voorjaar
als een dwaas zocht ik naar een gat in de afscheiding
een zwakke plek in de verdediging van de haat
hoe ik zocht
ik vond hem niet
ik was een dwaas

maar och:
nog 1 dag op deze plaats
nog 1 dag ben ik je gevangene
nog 1 dag

morgen zul je me vrij moeten laten
scheldend zul je de zwarte poort voor mij openen
en ik zal je glimlachend aankijken
het voorjaar zal me toeschreeuwen, dat ik welkom ben

nog 1 nacht zacht slapen lieve bloem
morgen zal ik je plukken
maar alsjeblieft
pas goed op het voorjaar dat in je slaapt
want de cipier van deze gevangenis haat je
hij zou je kunnen vermoorden

deze laatste uren zijn ondoorkoombaar
het is alsof er buiten deze plaats
een wacht van duivels staat
die iedere vorm van liefde tegenhoudt
ook ik die hier mijn liefde uit wil strooien
mijn hart leeg wil laten lopen
ook ik die deze plaats wil laten overvloeien van liefde
wordt doorstoken met de groene bajonet van haat
alsof ook ik hun aardsvijand ben

misschien ben ik dat ook wel.

1%, 2%, 3%, ...

Met deze eenvoudige rekenkundige reeks, proberen emotioneel geëngageerde goedbedoelende mensen, ontwikkelingshulp te plegen. Welwillend paternalisme is in de ogen van deze links-geöriënteerden de methode om de „volkeren aller landen” tot ontwikkeling te brengen. Natuurlijk dienen deze landen die ontwikkeld wensen te worden, een extreem-links signatuur te vertonen, als voorwaarde voor het ontvangen van die hulp. Deze „progressieve” houding wijkt nauwelijks af van dat wat de kerken al eeuwen in de „ontwikkelingslanden” doen, n.l. op paternalistische manier westerse waarden aan andere volkeren opdringen. Het ontgaat dit volksdeel in het algemeen dat er op onze planeet mensen wonen met andere gevoelens en idealen, en dat deze mensen niet de minste behoefte hebben aan betutteling vanuit de westerse wereld.

Hulp aan ontwikkelingslanden is zonder meer verwerpelijk. Het bevordert weliswaar de welvaart in die landen, maar kwetst het gevoel van eigenwaarde van de bewoners van de hulpontvangende staten.

Gevoelens hebben in ontwikkelingslanden over het algemeen een relatief grotere waarde dan in de westerse wereld, die in hoofdzaak op financieel-ekonomische waarden geöriënteerd is. Ook het overplanten van andere aan de ontwikkelingshulp klevende waarden, is funest voor deze landen en volkeren. Het knevelt de mens en maakt de staten eenzijdig afhankelijk van het ontwikkelde gedeelte van de wereld. Medelijden is één van de grootste gevaren die deze landen moeten weerstaan. Het leidt ongewild tot mistoestanden. De grootste misdaad van het Westen t.o.v. de onderontwikkelde landen is de medische hulp. Hierdoor is het evenwicht in de primitieve gemeenschappen verbroken. De bevolkingsaanwas kan n.l. niet door de ontwikkeling van landbouw en industrie opgenomen worden. De medische hulp, met zoveel gevoeligheid gegeven, heeft onmenselijke situaties doen ontstaan, veel menselijke ellende vindt

hierin zijn oorzaak. De westerse wereld zou zich meer bewust moeten zijn van deze misdaad, de primitieve mens aangedaan.

Moeten we de boel maar gewoon laten rotten? Neen, beslist niet. We moeten actief met deze landen bezig zijn. Het belangrijkste is echter dat wij de onderontwikkelde landen als echte zelfstandige staten zien, die hun eigen boontjes heus wel zelf kunnen doppen. Dit aanvaarden van deze landen moeten wij niet doen met de mond alleen, maar ook met onze gevoelens. Laten wij niet vergeten dat technische ontwikkeling, evenals rijkdom relatief is. De woning van de Zambiaan b.v. is weliswaar minder dan die van een Nederlander, de vraag blijft open welke woning het meest aan de ter plaatse gestelde eisen voldoet. Dit principe van de ongelijke gelijkheid, gaat voor veel meer dan alleen de woning op.

De enige redelijke basis voor samenwerking tussen ontwikkelde en onderontwikkelde landen is het belang dat wij bij elkaar hebben. We moeten in het Westen hierbij alleen niet de kapitale fout maken, op veel te korte termijn te denken. Door zich op dit standpunt te stellen, ontstaat er een tweezijdige afhankelijkheid i.p.v. de door de „progressieven” (misschien ongewild) gewenste eenzijdige afhankelijkheid.

Wij hebben hier in de ontwikkelde wereld belang bij de produkten van de ontwikkelingslanden. Bovendien hebben wij belang bij een regelmatige aanvoer van deze produkten. Wij hebben belang bij een afzetmarkt, die konstant produkten van onze industrie e.d. afneemt. Onderontwikkelde landen hebben belang bij de afzet van de door hen geproduceerde artikelen, evenals ze belang hebben bij een regelmatige aanvoer van onze produkten. Nu, wij kunnen die produkten maken en leveren in een regelmatige stroom. Wij hebben belang bij de tegengestelde stroom. Die stroom is er niet of in onvoldoende mate of te onregelmatig. Als we nu goede handelslieden zijn, dan helpen wij die stroom een beetje.

Dit wordt door ons bedrijfsleven gedaan, alleen deze mensen denken op veel te korte termijn. Men wil té snel té veel winst hebben, waardoor uitbuiting ontstaat, die weer tot gevolg heeft: onrust in de betrokken landen, die de regelmatige aanvoer en afvoer van produkten en diensten bemoeilijkt en soms geheel tot stilstand brengt. Als wij werkelijk belang hebben bij deze landen, zullen wij ze niet moeten uitbuiten, maar een team van deskundige adviseurs ter beschikking stellen, die niet letten op de belangen van de westerse wereld maar op de belangen van de onderontwikkelde landen. Dit is ons eigen voordeel. Deze teams dienen te bestaan uit landbouwkundigen, economen, sociologen en ingenieurs. De teams moeten voorts onafhankelijk zijn van enig land en gefinancierd worden door een fonds, waarin alle landen (ook de ontwikkelingslanden) deelnemen naar gelang de grootte van hun bruto nationale produkt. Deze specialisten kunnen de regeringen van de onderontwikkelde landen advies geven, over het te voeren beleid bij de ontwikkeling van deze landen. Hierbij zal gelet moeten worden op wat reeds in deze landen aanwezig is en waarop voortgebouwd kan worden, in die zin dat goederen en diensten voortgebracht worden, waaraan in de ontwikkelde andere onderontwikkelde landen behoefte bestaat. Hierbij ontstaat een stroom van goederen en diensten waardoor het onderontwikkelde land zich goederen en dien-

sten uit andere landen aan kan schaffen. De teams kunnen ook optreden als regeringsadviseurs, bij onderhandelingen tussen deze regeringen en buitenlandse ondernemingen, om zo gunstig mogelijke voorwaarden voor deze landen te bedingen.

Om de onderontwikkelde landen voldoende armslag te geven, is het een noodzaak dat ze over grote kredieten tegen een lage rente kunnen beschikken. Deze leningen op lange termijn dienen om de infrastructuur te verbeteren. De lage rente dient niet gezien te worden als een soort gift, maar als het belang van de rijke landen om tot uitwisseling van producten te komen. Een gehalveerde rente, waardoor de ontwikkelingslanden en de ontwikkelde landen gelijkelijk in bepaalde kosten bijdragen, is niets meer dan redelijk.

Het door een onderontwikkelde land in te stellen sociaal systeem mag geen voorwaarde of beletsel voor samenwerking zijn. Het is het recht en de plicht van ieder land zijn eigen sociaal systeem te ontwikkelen. Samenwerking van land tot land (men noemt dit „hulp”) dient vermeden te worden. Of het nu gaat om Amerika-Zuid-Vietnam of om Rusland-Noord-Vietnam, het is alle twee neo-kolonialisme, dat vroeg of laat reacties tegen de „helper” oproept.

Ook is het zaak dat een onderontwikkelde land onafhankelijk blijft t.o.v. de in een land te vestigen onderneming. (Het doet niet ter zake of deze een kapitalistische of kommunistische structuur heeft). Natuurlijk dient alles wat in eigen land, door eigen mensen gedaan kan worden, niet aan buitenlanders te worden uitbesteed. Is dit om bepaalde redenen toch noodzakelijk, dan dient een onderontwikkelde land, minstens de helft van de aandelen in handen te hebben. „Baas in eigen land” is m.i. een belangrijke stelregel voor alle landen. Ook dient voorkomen te worden dat een onderneming de gehele economie van een land controleert. Het is in dergelijke gevallen beter verschillende ondernemingen een bepaalde activiteit te laten uitvoeren. Hierdoor is het voor onderontwikkelde landen mogelijk verschillende ondernemingen tegen elkaar uit te spelen.

En dan zijn er nog meer gemeenschappelijke belangen voor zowel ontwikkelde als onderontwikkelde landen. Zo hebben arme en rijke landen belang bij bijv. het uitroeien van besmettelijke ziekten en de beperking van de bevolkingsgrootte. De kosten van deze activiteiten zouden voor een groot deel voor rekening van de rijke landen kunnen komen. Vooral de kosten voor abortus, voorbehoedmiddelen en sterilisatie dienen gemeenschappelijk gedragen te worden. Het tot stilstand brengen van de groei van de wereldbevolking is een absolute voorwaarde om onze planeet leefbaar te maken. Men heeft immers of niet te vreten (de onderontwikkelde landen) of men gaat kapot door de milieuverontreiniging (ontwikkelde landen).

Ontwikkelingssentiment, hoe schoon het uit menselijk oogpunt ook moge klinken werkt funest. Het maakt de technisch/ekonomisch laag ontwikkelde landen eenzijdig afhankelijk van de rijke landen en werkt minderwaardigheidsgevoelens in de hand.

Bovendien wekt het op langere duur, haatgevoelens tegen de „helpers” op. De achtergebleven gebieden hebben alleen belang bij; de wil zichzelf te ontwikkelen, deskundigheid, voorbehoedmiddelen en stuw-